

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, dnia 13 kwietnia 2021 r.

PSiZ.I.431.64.2020. SH

**Pan
Zdzisław Markiewicz
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Rodzinie w Opolu
ul. Armii Krajowej 36
45-071 Opole**

Wystąpienie pokontrolne

W dniu 3 grudnia 2020 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Opolu – Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Opolu została przeprowadzona kontrola doraźna w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie¹ oraz wybranych aktów wykonawczych, w związku ze skargą Pani (...) z dnia 28 września 2020 r. (data wpływu do OUW – 12.10.2020 r.), na realizację zadań w ramach procedury „Niebieskie Karty” przez Zespół Interdyscyplinarny w Opolu. Szczegółowe wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole kontroli.

Realizację zadań przez Zespół Interdyscyplinarny i grupę roboczą w kontrolowanym zakresie ocenia się **negatywnie**.

Z ustaleń kontroli wynika, że:

1. W zakresie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Opolu stwierdzono nieprawidłowości wyszczególnione (w części stwierdzone nieprawidłowości) w punktach od 1 do 15.

---

¹ (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 i 956), nazywana w dalszej części wystąpienia pokontrolnego: „ustawą”.

2. Skarga Pani (...) zasługuje na uwzględnienie w części dotyczącej tego, że:

- 1) *psycholog – pracownik MOPR w Opolu – w dniu 16.04.2020 r. bezpodstawnie wszczęła wobec niej procedurę „Niebieskie Karty” w związku ze stosowaniem przez nią działań przemocowych w stosunku do małoletniego syna (...) – lat 4. Wszczęcia dokonała bez żadnych dowodów, a jedynie na podstawie telefonicznego zgłoszenia, skonfliktowanego z nią jej męża Pana (...), z którym jest w trakcie rozwodu.*

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” w rodzinie Państwa (...), nastąpiło poprzez telefoniczną rozmowę Pana (...) z psychologiem z Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu. W wyniku tej rozmowy psycholog wypełnił formularz „Niebieska Karta - A” bez obecności Pana (...), co jest niezgodne z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”², który stanowi cyt.:
Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” przez przedstawiciela jednego z podmiotów wymienionych w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zwanej dalej „ustawą”, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

- 2) *przez okres dwóch miesięcy skarżąca nie miała świadomości, że wszczęto wobec niej procedurę „Niebieskie Karty” i dowiedziała się o tym dopiero w dniu 25.06.2020r. podczas rozmowy telefonicznej z dzielnicowym.*

Z materiałów sprawy wynika, że od dnia wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” tj. w dniu 16 kwietnia 2020 r. do dnia 25 czerwca 2020 r. Pani (...) nie została poinformowana o tym, że w jej rodzinie prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”. W okresie tym nikt nie kontaktował się z Panią (...), jako osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie wobec swojego małoletniego syna i wymieniona nie została poinformowana o odpowiedzialności karnej wynikającej za stosowanie przemocy w rodzinie wobec dziecka;

---

² (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245), nazywane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego: „rozporządzeniem”.

- 3) *od dnia wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” do dnia sporządzenia skargi skarżąca nie była wzywana na żadne spotkania grupy roboczej, jak również nikt nie dokonał wizytacji w jej miejscu zamieszkania w celu weryfikacji nieprawdziwych zgłoszeń jej męża o stosowaniu przemocy wobec ich syna oraz sposobie sprawowania opieki nad synem.*

Z materiałów sprawy wynika, że przez cały okres prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” w rodzinie Państwa (...) nie została przeprowadzona wizyta sprawdzająca stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie tj. małoletniego dziecka, co jest niezgodne z rozporządzeniem. Ponadto Pani (...) – jako osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, przez cały okres trwania procedury nie była wzywana na spotkanie grupy roboczej, a tym samym pozbawiono ją wiedzy i możliwości wpływu na podejmowane przez grupę roboczą ustalenia i decyzje oraz uniemożliwiono jej przedstawienie sytuacji panującej w jej rodzinie – z jej punktu widzenia. Powyższe skutkuje również tym, że nie wszyscy członkowie grupy roboczej posiadali bieżące informacje na temat sytuacji, jaka panuje w tej rodzinie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” w rodzinie Państwa (...) nastąpiło poprzez telefoniczną rozmowę z Panem (...) i wypełnieniem formularza „Niebieska Karta - A” bez jego obecności, co jest niezgodne z § 2 ust. 1 rozporządzenia.

Stosownie § 2 ust. 1 rozporządzenia wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” powinno nastąpić w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Jednocześnie zgodnie z § 2 ust. 3 rozporządzenia w przypadku nieobecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, stan jej zdrowia lub ze względu na zagrożenie jej życia lub zdrowia, wypełnienie przedmiotowego formularza powinno nastąpić niezwłocznie po nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z tą osobą lub po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej jego wypełnienie.

2. Nie przekazano formularza „Niebieska Karta – B” Panu (...) jako rodzicowi dziecka, które zostało zgłoszone jako osoba, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie, stosownie do § 6 ust. 3 rozporządzenia.

Nieprzekazanie formularza „Niebieska Karta – B” powoduje to, że Pan (...) nie został odpowiednio poinformowany o sytuacji, w której się znalazł i jakie będą podejmowane dalsze działania w sprawie jego zgłoszenia. Formularz „Niebieska Karta – B” stanowi ważny element procedury, gdyż informacje w nim zawarte są podstawowym, usystematyzowanym źródłem wiedzy o prawach osoby doznającej przemocy dlatego też wręczenie go osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie powinno zostać udokumentowane, stosownie do § 10 ust. 1 rozporządzenia.

3. Nie zachowano 3 – dniowego terminu przekazania formularza „Niebieska Karta – A” przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego pozostałym członkom Zespołu/grupy roboczej, co jest niezgodne z § 8 ust. 1 rozporządzenia.

Niezachowanie 3 – dniowego terminu, o którym mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia może prowadzić do opóźnienia w udzieleniu natychmiastowej pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodzinie.

4. Skład grupy roboczej nie został dostosowany do indywidualnej sytuacji i potrzeb rodziny objętej procedurą „Niebieskie Karty”, co narusza art. 9a ust. 11 ustawy.

Niedostosowanie składu osobowego grupy roboczej do indywidualnej sytuacji i potrzeb rodziny objętej procedurą „Niebieskie Karty” może utrudnić udzielenie kompleksowej pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodzinie. Ponadto brak zaangażowania w prace grupy roboczej wszystkich wymienionych w ustawie grup specjalistów utrudnia realizację podstawowej zasady pracy z rodziną doznającą przemocy – zasady interdyscyplinarności.

5. Nie zawiadomiono Policji lub prokuratora o powziętym podejrzeniu popełnienia ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, co jest niezgodne z art. 12 ust. 1 ustawy.

Stosownie do art. 12 ust. 1 ustawy, który stanowi cyt.: *Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora* istniał obowiązek zawiadomienia Policji lub prokuratora tym, że wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”. Nierealizowanie tego obowiązku może skutkować tym, że organy powołane do ścigania tego typu przestępstw nie podejmą właściwych dla nich czynności, a to z kolei może prowadzić do poczucia bezkarności sprawców przemocy w rodzinie.

6. Nie powiadomiono Sądu Rodzinnego o tym, że w rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty” wychowywane jest czteroletnie dziecko i nie wystąpiono do Sądu o wgląd w sytuację rodziny dziecka.

Wprowadzenie każdorazowe zawiadamianie Sądu Rodzinnego o tym, że w rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty” są małoletnie dzieci nie jest obligatoryjne, niemniej niedopełnienie powyższej czynności, może skutkować brakiem poprawy sytuacji dziecka i nieudzieleniem mu odpowiedniej ochrony, tj. Sąd: nie przeprowadzi rozmowy wyjaśniającej i ostrzegawczej z rodzicami; nie pouczy rodziców w przedmiocie wykonywania władzy rodzicielskiej; rodzina nie zostanie poddana nadzorowi kuratora; nie zostanie ograniczona władza rodzicielska lub w przypadku poważnego jej nadużycia albo istnienia trwałych przeszkód w jej pełnieniu nie zostanie ona rodzicom zawieszona lub odebrana.

7. Przez cały okres prowadzenia procedury nie wypełniono formularza „Niebieska Karta – C” z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie – w tym przypadku z Panem (...), który zgłosił stosowanie przemocy w rodzinie wobec swojego dziecka, co jest niezgodne do § 8 ust. 2 rozporządzenia.

Niewypełnienie przedmiotowego formularza „Niebieska Karta – C” skutkuje zgromadzeniem niedostatecznego materiału dowodowego w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskie Karty” oraz niemożliwością właściwego opracowania indywidualnego planu pomocy dostosowanego do potrzeb rodziny.

8. W okresie od wszczęcia procedury do dnia kontroli nie wypełniono formularza „Niebieska Karta – D” z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, co jest niezgodne do § 8 ust. 6 rozporządzenia.
- Należy pamiętać, że w dużej mierze postawa sprawcy przemocy uzależniona jest od odpowiednich działań i właściwej motywacji członków grupy roboczej do zmiany jej postawy, natomiast formularz „Niebieska Karta – D” poza ustaleniami dotyczącymi rodzaju stosowanej przemocy, zawiera również informacje o zobowiązaniach jakie na siebie przyjmuje osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie. W związku z powyższym niewypełnienie przedmiotowego formularza może skutkować nieudokumentowaniem istotnych faktów dla sprawy, na podstawie których członkowie Zespołu/grupy roboczej podejmują decyzję dotyczącą odpowiednich działań, wobec osoby stosującej przemoc.
9. Opracowany indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, i jej rodziny nie został dostosowany do sytuacji rodziny objętej procedurą „Niebieskie Karty”, co jest nie zgodne z § 16 ust. 2 rozporządzenia.
- Niedostosowanie indywidualnego planu pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, i jej rodziny może prowadzić do podejmowania nieadekwatnych działań, które mają na celu udzielenie odpowiedniej pomocy rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty”.
10. Nie dokumentowano realizacji zadań w ramach procedury „Niebieskie Karty” przez funkcjonariusza Policji i przedstawiciela oświaty – członków grupy roboczej, wynikających z § 13 i § 15 rozporządzenia, co jest niezgodne z § 10 ust. 1 rozporządzenia.
- Niedokumentowanie realizacji czynności może wskazywać na to, że zadania w ramach procedury „Niebieskie Karty” wynikające z § 13 i § 15 rozporządzenia nie są realizowane, co z kolei może skutkować brakiem właściwej diagnozy sytuacji i potrzeb osoby dotkniętej przemocą w rodzinie i jej rodziny, a tym samym niemożnością rzetelnego opracowania indywidualnego planu pomocy. Ponadto pozbawia tę osobę kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej i pedagogicznej – w tym o formach

pomocy dzieciom. Nieudzielenie odpowiedniej pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, która zwróciła się o pomoc, wywołać może również syndrom wyuczonej bezradności, co spowoduje, że w sytuacji wystąpienia kolejnego zdarzenia, nie poinformuje o tym żadnej z instytucji, będąc przekonaną, że jest to bezcelowe i nieskuteczne działanie. Zaniechanie powyższych działań przez członków grupy roboczej może prowadzić do zagrożenia zdrowia i życia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie oraz członków jej rodziny. Ponadto nieudzielenie kompleksowej pomocy ofierze przemocy w rodzinie spowodować może u sprawcy tej przemocy poczucie bezkarności, mogące doprowadzić do eskalacji działań przemocowych.

11. W okresie od wszczęcia procedury do dnia kontroli nie zorganizowano żadnego spotkania grupy roboczej z osobą, która poinformowała o stosowaniu przemocy w rodzinie wobec małoletniego (...) – tj. z Panem (...), co jest niezgodne z § 16 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia.

Niezorganizowanie przez cały okres prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” żadnego spotkania grupy roboczej z Panem (...), jako osobą która poinformowała o stosowaniu przemocy w rodzinie wobec jego czteroletniego dziecka uniemożliwiło mu spotkanie się ze wszystkimi członkami grupy roboczej zajmującej się tą sprawą, a tym samym pozbawiło go wiedzy o dokonywanych ustaleniach i podejmowanych decyzjach przez GR i możliwości wpływu na działania grupy. Ponadto nie wszyscy członkowie grupy posiadali bieżące informacje na temat aktualnej sytuacji w rodzinie bezpośrednio od niego, a to z kolei mogło powodować u niego poczucie braku podmiotowości we własnej sprawie.

12. W okresie od wszczęcia procedury do dnia kontroli nie zorganizowano żadnego spotkania grupy roboczej z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie – tj. z Panią (...), co jest niezgodne z § 17 ust. 1 rozporządzenia.

Niezorganizowanie przez cały okres prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” żadnego spotkania grupy roboczej z Panią (...), jako osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, uniemożliwiło jej spotkanie się ze wszystkimi członkami grupy roboczej zajmującej się jej

sprawą, a tym samym pozbawiło jej wiedzy o dokonywanych ustaleniach i podejmowanych decyzjach przez GR i możliwości wpływu na działania grupy. Ponadto nie wszyscy członkowie grupy posiadali bieżące informacje na temat aktualnej sytuacji w rodzinie bezpośrednio od niej oraz uniemożliwiono jej przedstawienie sytuacji panującej w jej rodzinie – z jej punktu widzenia. Powyższe skutkuje również tym, że nie wszyscy członkowie grupy roboczej posiadali bieżące informacje na temat sytuacji, jaka panuje w jej rodzinie.

13. Nie motywowano Pani (...) jako osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, co narusza § 17 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia.

Niemotywowanie osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych utrudnia realizację działań, prowadzących do umocnienia i zwiększenia bezpieczeństwa w rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty”.

W konsekwencji może także skutkować ponownym wystąpieniem zjawiska przemocy w danej rodzinie.

14. Nie wystąpiono do placówki oświatowej tj. do przedszkola, do którego uczęszcza syn Państwa (...), o sporządzenie pisemnej opinii o dziecku, dotyczącej funkcjonowania dziecka w tej placówce.

Brak pisemnych opinii z placówek oświatowych, do których uczęszczają dzieci wychowujące się w rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty” dotyczących funkcjonowania dzieci w tych placówkach, może skutkować zebraniem niewystarczającego materiału, w związku z koniecznością powiadomienia Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację małoletnich oraz ewentualnego zawiadomienia Policji lub prokuratora o możliwości popełnienia ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie. Powyższa nieprawidłowość może również prowadzić do niewystarczającej diagnozy zjawiska przemocy, w przypadku ponownego wystąpienia przemocy w określonej rodzinie.

15. Nie ustalono, czy w rodzinie Państwa (...) sprawowany jest nadzór kuratorski w celu włączenia kuratora do pracy w grupie roboczej.

Ustalenie, czy Sąd wyznaczył nadzór kuratorski w rodzinie na stałe, czy tylko jednorazowo do przeprowadzenia określonej czynności mają istotne

znaczenie w kontekście tego, że w przypadku wyznaczenia stałego nadzoru kuratorskiego powinno to skutkować włączeniem kuratora do pracy w grupie roboczej, stosownie do art. 9a ust. 12 rozporządzenia.

Za powstałe nieprawidłowości wyszczególnione powyżej w części: „stwierdzone nieprawidłowości”, odpowiadają:

- 1) za nieprawidłowości wymienione w punktach 1 i 2 odpowiedzialny jest bezpośrednio pracownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu, a poprzez brak właściwego nadzoru – pośrednio Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
- 2) za nieprawidłowości wymienione w punktach 3 i 4 odpowiedzialna jest bezpośrednio Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Opolu;
- 3) za nieprawidłowości wymienione w punktach od 5 do 15 odpowiedzialni są bezpośrednio członkowie grupy roboczej utworzonej do pracy z rodziną Pani (...), a poprzez brak właściwego nadzoru nad pracą tej grupy – pośrednio Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Opolu.

W związku z stwierdzonymi nieprawidłowościami, na podstawie § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 718)

zalecam:

- 1) wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z § 2 ust. 1 i 3 rozporządzenia;**
- 2) wręczenie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, formularza „Niebieska Karta – B”, stosownie do § 6 ust. 1 lub 3 rozporządzenia;**
- 3) przestrzeganie 3 – dniowego terminu przekazania przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego formularza „Niebieska Karta – A” pozostałym członkom Zespołu/grupy, stosownie do § 8 ust. 1 rozporządzenia;**
- 4) dostosowywanie składu grupy roboczej do indywidualnej sytuacji i potrzeb rodziny objętej procedurą „Niebieskie Karty”, stosownie do art. 9a ust. 11 i 12 ustawy;**

- 5) zawiadamianie Policji lub prokuratora o powziętym podejrzeniu popełnienia ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, stosownie do art. 12 ust. 1 ustawy;
- 6) powiadamianie Sądu Rodzinnego o tym, że w rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty” wychowywane jest dziecko i występowanie do Sądu o wgląd w sytuację dziecka;
- 7) wypełnianie w prowadzonej procedurze „Niebieskie Karty” formularza „Niebieska Karta – C”, stosownie do § 8 ust. 2 rozporządzenia;
- 8) wypełnianie w prowadzonej procedurze „Niebieskie Karty” formularza „Niebieska Karta – D”, stosownie do § 8 ust. 6 rozporządzenia;
- 9) dostosowywanie planu pomocy w indywidualnym przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie do potrzeb i sytuacji rodziny objętej procedurą „Niebieskie Karty”, stosownie do art. 9b ust. 3 pkt 1 ustawy;
- 10) dokumentowanie realizacji zadań w ramach procedury „Niebieskie Karty” przez funkcjonariusza Policji i przedstawiciela oświaty – członków grupy roboczej, wynikających z § 13 i § 15 rozporządzenia, stosownie do § 10 ust. 1 rozporządzenia;
- 11) zapraszanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie lub osoby, która poinformowała o stosowaniu przemocy w rodzinie, na spotkania z grupą roboczą, stosownie do § 16 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia;
- 12) wzywanie osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na spotkania z grupą roboczą, stosownie do § 17 ust. 1 rozporządzenia;
- 13) motywowanie osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, stosownie do § 17 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia;
- 14) występowanie do placówek oświatowych, do których uczęszczają dzieci z rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, o sporządzenie pisemnej opinii, dotyczącej funkcjonowania dziecka w placówce – w każdej sytuacji, kiedy taka opinia jest niezbędna do podjęcia odpowiednich działań;
- 15) ustalanie, czy w rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty” sprawowany jest nadzór kuratorski, a w przypadkach potwierdzenia

włączanie kuratora do pracy w utworzonej grupie roboczej, stosownie do art. 9a ust. 12 rozporządzenia,

16)zwiększenie nadzoru przez Przewodniczącego Zespołu

Interdyscyplinarnego, nad prawidłowością działania powołanych grup roboczych.

Wyniki kontroli oraz wydane do realizacji zalecenia należy przedstawić Zespołowi Interdyscyplinarnemu.

Informację o sposobie wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych na rzecz ich realizacji lub o przyczynach nie podjęcia tych działań, należy przedłożyć do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. Wojewody Opolskiego

Beata Jabłońska

Zastępca Dyrektora

Wydział Polityki Społecznej

Prowadzący sprawę: Stanisław Hadzicki Inspektor Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej, tel. 77 4524553.

Do wiadomości:

1. Pan Arkadiusz Wiśniewski – Prezydent Miasta Opola, Rynek – Ratusz; 45-015 Opole.